Juha Laurila 10.1.2023

Viite HE 297/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain sekä biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta.

Asia INFRA ry:n lausunto

INFRA ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain sekä biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi biopolttoöljyn käytön edistämisestä annettua lakia. Esityksen mukaan biopolttoöljyn jakeluvelvoitetta nostettaisiin vuodesta 2026 alkaen siten, että vuonna 2030 jakeluvelvoite olisi 30 prosenttia.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annettua lakia. Esityksen mukaan lakiin lisättäisiin viittaus sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettuun lakiin. Esityksen tavoitteena on korjata biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain välillä vallitseva epäjohdonmukaisuus.

INFRA ry toteaa, että esityksen tavoite on kannatettava mutta painottaa seuraavia kohtia.

Maarakentamisessa työkoneita käytetään monimuotoisissa ympäristöissä ja käyttökohteissa. Kokonaisuudessaan työkoneiden osuus Suomen hiilidioksidipäästöistä on noin neljä prosenttia ja vallitseva käyttövoima on polttoöljy. Uudet käyttövoimat ovat jo osittain yhteensopivia nykypäivän työkoneisiin, mutta osa edellyttää kaluston uusimista sekä uuden infrastruktuurin rakentamista. Jakeluvelvoite ja sen korottaminen on tehokas keino työkoneiden CO2-päästöjen vähentämiseksi lyhyellä aikavälillä.

Tällä hetkellä raakaöljyn maailmanmarkkinahinnan kehitys vaikuttaa nostavasti sekä tieliikenteen että työkonesektorin nestemäisten polttoaineiden pumppuhintaan. Jakeluvelvoitteen nostaminen vaikuttaa pumppuhintaan ja nostettaessa jakeluvelvoitetta tulisi tarkastella mahdollisuutta kehittää polttoöljyn kokonaisverotusta siten, että jakeluvelvoitteen nousun vaikutus pumppuhintoihin pidetään mahdollisimman pienenä. Tätä suositeltiin myös valtioneuvoston selvityksessä työkoneiden kustannustehokkaista päästövähennyskeinoista (Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja: 2022:63).

Vaikutusten arviointi on osin puutteellinen ja keskittyy maataloudelle aiheutuviin kustannusnousuihin. Työkonevaltaisille aloille, kuten maarakennusalalle vaikutusten arviointi on puutteellinen.

Esityksen mukaan jakeluvelvoitteen nostaminen jakaantuu hyvin epätasaisesti ja 2027 nousu olisi 40 % (11,6 %=> 16,2 %), kun taas 2030 nousu olisi 18 % (25,4 %=>30 %). Näin vaihtelevat vuosittaiset muutokset lisäävät epävarmuutta ja heikentävät toimintaympäristön ennakoitavuutta merkittävästi.

Jos vuosittainen muutos olisi 24 %, lopputulos olisi sama. Tasainen nostaminen olisi järkevää niin tuottajan kuin loppukäyttäjän näkökulmasta. Tasaisella nostamisella vuosittaiset muutokset olisivat seuraavat:

2026	12,4 %
2027	15,4 %
2028	19,1 %
2029	23,7 %
2030	30 %

Juha Laurila
Elinkeinojohtaja
INFRA ry